

Kmečka trgovina

Vprašanje padca cen kmetijskih pridelkov

To vprašanje skuša rešiti naša vlada. Stvar se pa ne da urediti s policijskimi ukrepi, kajti kakor kažejo primeri pri pšenici in slivah, so padle cene tudi pri proizvodih, za katere je država določila ceno. Cene se dajo izboljšati edino z gospodarskimi ukrepi. Ker so cene padle radi tega, ker kmetje ponujajo svoje blago, da bi mogli zadostiti svojim obveznostim in kriti svoje potrebe, skuša vlada učinek nadpomoči zmanjšati z nakupom rezervne hrane. Vlada je nadalje sklenila, da se mora mleke postopati pri izterjavanju davkov, da bi tako kmetje ne prišli v preveliko stisko. Radi tega se priporoča kmetovalcem, da pridelkov brez posebno velike stiske ne prodajajo pod ceno. Trenutno se poseg vlade na tržišču sicer še ne občuti, toda v kratkem času bo učinek viden in se bodo cene popravile, posebno ker bodo v kratkem času dane tudi večje možnosti za izvoz. Tako vidimo, da se naše državno vodstvo trudi pomagati kmetu v okviru danih možnosti. Skuša se ublažiti zle posledice nepremišljenih dejanj onih, ki so svet potegnili v sedanje stanje.

Pristojbine za živinske potne liste

Kmetijski minister je predpisal v sporazumu s finančnim ministrom nov pravilnik o izdajanju živinskih potnih listov. Po tem pravilniku ne morejo zahtevati občinski uslužbenci, katerim je poverjeno poslovanje z živinskimi potnimi listi, nobene posebne nagrade. Glede živinskih potnih listov se bodo pobirale za bodoče od občinske oblasti spodaj beležene pristojbine v korist živinozdravniških in živinorejskih skladov. Pristojbine za živinski potni list so po novem pravilniku sledeče: 1. za izdajo enega potnega lista 1 din; 2. za prenos pravice lastništva na živinskih potnih listih, odnosno pri odpisu enega dela kupljene živine iz živinskega potnega lista 0.50 din; 3. za obnovo zdravstvenega potrdila in za potrdilo o spremembi kraja bivanja 0.50 din. Razen s temi pristojbinami se živinski potni listi ne smejo obremenjevati z nobenimi drugimi pristojbinami, za katere ne obstoji posebno odobrenje finančnega ministra.

Vpliv države na izvoz

Država kot taka se doslej ni ravno dosti zmešala na izvoz. Glavna skrb ji je bila, da so se sklenile trgovske pogodbe in da se je blago na obmejnih postajah pregledalo. V sedanjih časih pa ne gre več tako. Država si hoče zagotoviti večji vpliv na smer našega izvoza, za kar je uvedla devizna dovoljenja za veliko število naših izvoznih predmetov. Poleg tega se mora tudi zamenjava blaga voditi načrtno, kar je potrebno v trgovini z državami, s katerimi blago zamenjujemo (kliring z Nemčijo in Italijo). V to svrhu se je ustanovilo ravnanje za zunanjo trgovino. To ravnanje bo nosilo tudi polno odgovornost za posle, ki jih bo vršilo. Da je vlada sklenila ustanoviti za izvoz posebno ravnanje, je vzrok ta, ker se po sedanjem načinu ni dalo več načrtno delati in se nikdar ni vedelo, kako stvari z izvozom prav za prav stoje. Omejeno ravnanje se počasi toda sigurno in načrtno organizira, tako da bo res služilo svojemu namenu.

Švica bo kupovala tudi svinje

Zadnjič smo poročali, da je švica sklenila kupiti pri nas večje količine mesa in goveje živine. Sedaj poročajo iz Beograda, da je švica pričela uvažati tudi svinje iz naše države. V prihodnjih dneh se bodo pričela pogajanja s švico zaradi nove ureditve trgovinskega in plačilnega prometa. V pričakovanju teh pogajanj se ne izdajajo nova dovoljenja za izvoz v švico, pač pa se izvažajo blago na podlagi že izvršenih zaključkov. Tako je tudi v teku dobava 55 vagonov svinj na podlagi kupčije, ki je bila sklenjena s švicarskimi uvozniki. Te svinje uvažuje švica proti plačilu v gotovem denarju.

Čehi kupujejo poltežka goveda

V Beograd so prišli predstavniki čeških gospodarskih krogov, ki nameravajo kupiti večje število goveje živine za klanje. Iščejo v glavnem poltežka goveda, ki tehtajo do največ 400 kg žive teže. To živino iščejo zato, ker je cenejša kot težka, debela živina, pa tudi izvoz te živine je

olajšan, kajti živina izpod 400 kg ne spada pod carinsko zaščito.

Hmelj

Pri zelo živahnem povpraševanju so se cene hmelju dvignile in se sedaj plačuje hmelj po 39 do 42 din in z napitnino še preko 42 din. Večje partije so v čvrstih rokah in jih je težko dobiti. Kakor čujemo, hitijo z nakupom trvdke, ki so še malo kupile in morajo pokriti že prej sklenjene dobavne pogodbe. Položaj obeta ponovno očvrstitev, zato kažejo cene nadaljnje nagnjenje za dvig.

Gospodarske zanimivosti

Prehrana v Nemčiji. Kakor poroča »Trgovski list«, je bila te dni potrošnja živil v Nemčiji ponovno znižana. Tako je določeno tedensko na osebo 2.4 kg kruha, 0.5 kg mesa, 0.33 kg masti, olja in mlečnih proizvodov, 0.25 kg sladkorja, 0.10 kg marmelade, 0.11 kg kaše, zdroba, riža ali kave. (Vseh teh predmetov ne sme biti preko 110 gramov.) Uživati se sme samo posneto mleko. Neposneto mleko smejo uživati samo bolniki, otroci in matere-porodnice. S tem, da so prepovedali uživanje neposnetega mleka, računajo, da bodo dobili okrog 80.000 ton masla, ki ga rabijo namesto masti, katere primanjkuje kljub temu, da je poraba proizvodov s toščami dovoljena samo na 330 gramov tedensko na osebo. Brez kart se dobi edino še krompir. Tudi v gostilnah in hotelih se dobi hrana samo na karte.

Tudi švica je uvedla vojno gospodarstvo. Za obrambo svoje dežele je morala tudi švica poleg splošne mobilizacije izvesti mnoge gospodarske ukrepe. Zvezin svet je prepovedal vsako zvišanje cen blaga, najemnine, električnega toka in pilna. Pripravljajo se ukrepi, da se zagotovi popolna prehrana prebivalstva. Nadalje je švica prepovedala izvoz orožja, municije in drugega vojnega materiala. Povečal se je obtok bankovcev, kar pa švici ne dela preglavice, ker ima švicarska narodna banka zelo veliko kritje v zlatu.

Cene goveje živine

Vell. Maribor 3.25—4.50 din, Ptuj 3—4.50 din, Celje 3.50—5 din, Slovenjgradec 3—4 din, Kočevje 4.75—5.50 din kg žive teže.

Biki. Ptuj 3—4 din, Lendava 2.75—3.50 din kg žive teže.

Krave. Maribor 2.50—4 din, Ptuj 2—3.75 din, Lendava 2—3 din, Celje 2.50—4 din, Slovenjgradec 2—3 din, Kočevje 3—5 din kg žive teže.

Telce. Maribor 3.50—4.75 din, Ptuj 3—4.50 din, Lendava 3—4 din, Celje 3.50—5 din, Slovenjgradec 3—4 din, Kočevje 4.50—5.50 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4—5.50 din, Lendava 4—5 din, Celje 4.50—5 din, Kočevje 6—6.50 din kg žive teže.

Svinje

Plemenska. Maribor 5—6 tednov stare 70—85 din, 7—9 tednov 90—120 din, 3—4 mesece 130 do 210 din, 5—7 mesecev 270—390 din, 8—10 mesecev 395—490 din, 1 leto stare 680—870 din komad; 1 kg žive teže 6—8.50 din. V Ptuj so bili 6—12 tednov stari pujski 40—125 din komad.

Pršutarij (proleki). Maribor 8.50 din, Ptuj 6.75 do 7 din, Lendava 5—8 din, Celje 8 din, Slovenjgradec 7 din, Kočevje 7.75 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Maribor 7.25 din,

CROATIA BATERIJE

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica
IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, NOTURAŠKA 69

Ptuj 7.25—7.50 din, Celje 9 din, Slovenjgradec 7 din, Kočevje 8.50 din kg žive teže.

Tržne cene

Zito. Koruza 118—119 din, banatska pšenica 158—160 din, ječmen 145—147 din, oves 140—142 din, rž 130—132 din, ajda 138—140 din 100 kg, postavljeno in plačljivo na železniški postaji in v vagonski dobavi.

Krma. Sladko seno 60—70 din, polsladko 55 do 65 din, kisle 45—55 din, slama 40—45 din 100 kg, prešano v bale (seno in slama), postavljeno in plačljivo na postaji v vagonski dobavi. — Na trgih je bila krma: seno: Maribor 80—85 din, Lendava 35—40 din, Celje 65—70 din, Slovenjgradec 75 din, Kočevje 40 din 100 kg. — Lucerna: Maribor 90 din, Celje 80 din, Slovenjgradec 125 din, Kočevje 60 din 100 kg. — Slama: Maribor 37—40 din, Lendava 15 din, Celje 35 do 40 din, Slovenjgradec 50 din, Kočevje 18 din 100 kg.

Krompir. Maribor 85 din, Lendava 50—60 din, Celje 100 din, Slovenjgradec 100 din, Kočevje 100—125 din 100 kg.

Drva. Maribor 102 din, Lendava 100—105 din, Celje 80 din, Slovenjgradec 75 din, Kranj 95 do 100 din, Kočevje 50—60 din kubični meter.

Volna. Neoprana v Kranju 26 din, v Slovenjgradcu 10 din kg; oprana v Kranju 36 din, v Slovenjgradcu 20 din kg.

Kože. Goveje: Maribor 8.50 din, Lendava 8 din, Celje 7—10 din, Kranj 11 din, Slovenjgradec 12 do 14 din, Kočevje 9 din kg. — Telečje: Maribor 12.25 din, Lendava 11 din, Celje 12 din, Kranj 13 din kg. — Svinjske: Maribor 6 din, Celje 6 din, Kranj 7 din, Kočevje 7 din kg.

Vino. Navadno v mariborski okolici 4 din, v okolici Lendave 3.50—4 din liter. Boljše sortirano vino v mariborski okolici 7 din, v okolici Lendave (ponudbe pred trgatvijo) 4—5 din liter.

Grozdje. Mariborski trg 3—5 din, Lendava 3 do 4 din kg.

Sadje. Mariborski trg: jabolka 2—4 din, hruške 3—6 din, suhe slive 8—12 din, breskve 3—8 din kilogram; liter brusnic 8—10 din, pečenega kostanja 6 din, žipka 3 din.

Perutnina. Mariborski trg: kokoš 18—30 din, piščanec 9—30 din, gos 35—40 din, puran 35 do 45 din, raca 13—16 din.

Sejmi

16. oktobra živinski in kramarski: Apače, Podčetrtek (Verače) — 17. oktobra svinjski: Ormož; živinski: Ptuj; živinski in kramarski: Pristava, Zidani most; tržni dan: Dolnja Lendava — dne 18. oktobra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Vojnik, Guštanj, Mozirje, Pod-sreda, Trbovlje — 19. oktobra tržni dan: Turnišče — 20. oktobra svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Crensovec — 21. oktobra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Črna, Celje, Mala Nedelja, Sevnica ob Savi, Sv. Peter pod Sv. gorami.

Razgovori z našimi narečniki

Povračilo škode, prizadejane od vojske živini, prenosnim sredstvom in zasebni lastnini. J. V. — Upamo, da Vam bo zadoščala navedba glavnih določb iz tako zvanega predpisa o povračilu škode, prizadejane od strani vojske in mornarice po službeni potrebi. Objavljen je ta predpis v »Službenem vojnem listu« z dne 18. maja 1939. Po tem predpisu nadoknadi država škodo lastnikom živine in prenosnih (prevoznih) sredstev, ako se pri službeni uporabi v vojski ali mornarici upropasti ali onesposobi živina ali katero koli prenosno sredstvo, odvzeto v kateri koli namen (da služi za čas vežbe, manevra, poskusne mobilizacije in podobno) in na kakršen koli način. Enako nadoknadi država škodo lastnikom ali zakupnikom zasebnih imetij, ako radi izvedbe vežbe, nastanjanja ali drugih opravil, katera izvršuje vojska in

mornarica, imetje določeno dobo ne bi moglo biti izkoriščano ali ne bi moglo biti pravočasno izkoriščeno, pa radi tega ne more dati običajnega donosa ali nastane za lastnika ali zakupnika imetja kakršna koli škoda. Navedena škoda se nadoknadi nezavisno od povračila, predvidenega v členu 244. zakona o ustroju vojske in mornarice ter povračila za uporabo, predvidenega v členu 3. zakona o nastanjanju vojske in mornarice. Škoda, prizadejana zasebnim imetjem, se ugotavlja in povrača le na zahtevo oškodovanca, škoda za živino in prenosna sredstva pa po službeni dolžnosti. Odločbo o povračilu izda poveljnik divizijske oblasti, na čije ozemlju je bila škoda prizadejana, odnosno starešina enakega položaja. Proti odločbi o povračilu škode ima oškodovanec, ako ni zadovoljen z višino določene odškodnine ali ako je bil